

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per
Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum,
quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia
Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 270. An omnia bona & tota hæreditas vendi possit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](#)

pretii cedat, an debitori, an venditori, an fisco. de quo etiam vide Lauterb. §. 74. In eo vero, num debita omnino liquida, in quibus obtainendis nulla prorsus difficultas, molestia aut periculum, nec lucrum aliquod cessans, aut damnum emergens intervenit, minore pretio emi possint ex eo praecisa ratione, quod de praesente detur pecunia pro debito prius post tempus aliquod solvendo, in eo inquam valde controvertunt AA, affirmant Sanch. l. 1. cons. c. 7. du. 17. num. 5. Nav. in man. c. 17. num. 23. 1. Cajet. v. usura in fine Sa. v. debitum, num. 21. Armill. v. eod. num. 50. hanc quoque sententiam ut probabilem admittunt Laym. l. 3. tr. 4. c. 17. §. 2. num. 32. Tolet. Bellarm. Wading. apud Reiffenst. b. t. num. 69. ea duicti ratione, quod juxta communem aestimationem hominum res prasens pluris aestimetur quam futura. Contrarium tamen tenetibus apud eundem. Sylv. v. usura 2. q. 24. Less. loc. cit. du. 8. Laym. l. c. Valent. Tom. 3 d. 5. q. 10. p. 2. Pet. Nav. l. 3. c. 2. num. 162. Molin. d. 361. Haunold. tr. 10. controv. 14. num. 104. Soto & aliis eo adductis fundamento, quod in dicto casu non servetur aequalitas pretii & mercis; cum absolute loquendo debitum tantudem valeat quam ipsa res prasens. Vide his de Lugo. a. 26. f. 7. §. 1. plura quoque specialia circa venditionem & estimationem actionum vide apud Legistas seu juris civilis interpretes.

Quæst. 270 An omnia bona & tota hæreditas vendi posse?

1. **R**Esp. Ad primum: omnia bona, quorum quis dominium & administrationem habet, licet ab eo donari nequeant, ne ei adimatur potestas testandi, possunt ab eo vendi omnia bona praesentia & futura, tam conjunctim quam divisiim; cum hac ratione non adimatur ei facultas testandi; quippe quibus venditis succedit acceptum pretium, ut & res aliae illo pretio comparanda, de quo & quibus disponere potest de Lugo de f. & f. d. 26. f. 2. n. 13. Castrop. tr. 33. d. 5. p. 8. num. 1. Gomez. va riar. c. 8. num. 4. dum vero quis sine expressione futurorum vendit sua bona, censetur vendita sola praesentia ex ea ratione, quod bona futura in rigore non sint, sed erunt sua. AA. citati.

2. Resp. ad secundum: vendere quoque quis potest totam hæreditatem ex testamento vel ab intestato sibi delatam, morte deferentis subsecuta. l. 1. & seq. ff. & C. de hered. & act. vend. Secus est de hæreditate necedum delata seu adhuc viventis, ita ut neque substitutus pupillaris necedum delata vendere. Castrop. l. c. num. 3. juxta l. 2. ff. de hered. & act. eset enim venditio tunc contra bonos mores & nulla ob periculum captandi ab emptore mortem ejus, cuius est hæritas. l. 1. ff. codem nisi forte is, de cuius hæreditate vendenda agitur, conscient fit & consentiat. l. ult. C. de partis. & l. ex eo. C. de inutil. stipul. de Lugo. loc. cit. Molin. de f. & f. Tom. 2. d. 340. num. 2. Carpz. p. 2. const. 35. defens. 19. Lauterb. ad tit. de hered. & act. §. 2. quin & præter nullitatem privatur talis emptor hæreditate, dum ea postea, defuncto, cuius erat, illi defertur. l. 2. ff. de quib. ut indign. De Lugo. Castrop. LL. cu. ita ut eam post sententiam declaratoriam retinere non possit. Castrop. citati-

que ab eo. Molin. Gomes. etiæ premium repete, possit emptor una etiam cum interesse, si venditor scivit (fecus si ignoravit) eum vivere adhuc, cuius hæreditatem vendidit. Lauterb. l. c. §. 3. nisi forte hoc modo contraxiscent; si qua hæreditas est tibi empta. Siquidem in hoc casu licet nulla hæreditas esset (non tamen si nullam esse ignoravit venditor) venditio tanquam spei adhuc valeret, nec premium restituendum, ut Lauterb. §. 3. citans l. 11. ff. cit. tit. Et ibi Fabrum in fin. His non obstantibus. l. 3. §. cum specialiter. & §. illo. & l. si Societatem. ff. pro socio &c. ubi permititur sociis contrahere de hæreditatibus sibi obvenit. quia hæ leges intelliguntur de hæreditatibus incertis, si qua forte obvenit ex incertis personis, & in genere, AA, iidem cit. Ad validitatem tamen hæreditatis necessarium non est, ut ea pertineat ad venditorem; cum etiam res aliena vendi possit. Muller. l. c. th. 69. Lit. a. Lauterb. l. c. §. 4. cum Fabr. in ration. adv. 8. & 9. ff. de contrah. emp. Tenetur etiam venditor in eo casu de evictione hæreditatis. Muller. l. c. & si simpliciter vendiderit hæreditatem ad se non pertinentem, tenetur ad hæreditatis aestimationem unâ cum eo, quod interest emptoris. cit. l. 8. Faber ibid. in fine. Lauterb. loc. cit. uti etiam ad idem tenetur, si sciens hæreditatem ad se non pertinere, vendidit non simpliciter, sed hoc modo: si quid juris in ea habeo; vel quidquid juris in ea habeo. Lauterb. cit. §. 4. fecus tamen, si id ignoraverit; tunc enim neque se hæredem, neque quid aliud præstare tenetur, maximè si incertum, cum hæreditas delata; cum tunc videatur spes in hæreditate jacente vendita. Mantic. de tac. & ambig. conv. l. 4. tit. 10. num. 4. & 5. Lauterb. loc. cit. de cætero hæreditate delata vendita à vero hærede, venditor non tenetur ad evictionem rerum singulærum hæreditatis. l. 2. ff. de hered. & act. vend. cum ipse non tanquam dominus singula corpora, sed tanquam hæres universitatem vendiderit, & inter emptorem & venditorem hoc actum, ut emptor neque amplius, neque minus juris habeat, quam apud hæredem futurum erat. cit. l. 2. & ibi Brunem. num. 1. Lauterb. §. 7. neque etiam, ut idem §. 8. & Muller. loc. cit. prefare tenetur emptori, quæ ipse specialiter exceptit. Neque etiam, quod venditor indebet accepit; cum id non percepit ex hæreditate, licet occasione illius accepit. Muller. loc. cit. Lit. v. citans Mantic. Porro venditione transmittuntur in emptorem absque ulla cessione omnia relicta à defuncto, corpora, jura, commoda, omnisque actiones activæ utilles. l. emptor. C. de hered. & act. vend. Castrop. loc. cit. num. 2. cum communis; non tamen actiones passivas, quibus defunctus obstrictus suis creditoribus erat; cum hæ actiones non sint propriæ loquendo venditoris, sed creditorum in ipsum, adeoque iis invitatis is eas à se reiicere nequit. Castrop. cit. num. 2. citans l. si mandato meo. ff. mandati. non obstante. l. 1. C. de hered. & act. & l. 2. C. ad leg. Julian. de vi. ubi, quod fiscus succedens in hæreditatem ex confiscatione, vel legis dispositione succedit in omnibus actionibus etiam passivis hæredis. Nam æquum erat, ut qui sine pretio commodum reciperet, onus non excuteret. Castrop. loc. cit. unde jam etiam creditores defuncti scilicet hæreditarii, legatarii & fidei-commissarii contra emptorem hæreditatis invitum directe

directe agere non possunt. cit. l. 2. Lauterb. loc. cit. §. 17. ubi tamen fiscus vendit hæreditatem, empator etiam invitus creditoribus hæreditariis & filiis respondere, & eorum actiones excipere tenetur. l. 1. C. eod. Lauterb. l. c. qui etiam ibidem & §. 12. in fine citans pro hoc cit. l. 2. & Brunnen. ad cit. l. 1. num. 2. Struv. th. 77. Arume. Tuld. & alii ait, id ipsum locum habere in ipso venditore privato ubi es desirerit esse solvendo. Etsi autem hæres venditor post venditionem creditoribus hæreditariis, legatarii &c. maneat obligatus, & illis respondere cogatur, cum onera hæreditatis maneant formaliter penes venditorem. cit. l. 1. & 2. nisi, ut dictum, vendiderit eam fiscus. Si quid tamen dictis creditoribus præstitit, ab emptore actione ex vendito repetit cit. l. 2. aut ab aliis convenitus contra emptorem agit dicta actione, ut se contra illos creditores defendat. Lauterb. §. 13. unde etiam ab hæreditate deducit, vel ab emptore repetit legata, quæ ipse præstitit. cit. l. 2. §. 3. item & alienum, quod hæreditario solvit ibid. §. 7. idque etiam, si illud verè debatum non fuit, modo sine dolo condemnatus ad solvendum solvit; secus, si non condemnatus solvit, l. 2. §. 7. ff. de hered. & act. Lauterb. §. 12. item expensas, quas fecit in funus defuncti, cui successit, vel in ipsam hæreditatem aut res hæreditarias. cit. l. 2. §. 7. 11. & sequent. Lauterb. loc. cit. uti etiam, si vendor hæres in tradenda emptori hæreditate id, quod sibi a defuncto debebatur, non retinuit, poterit id ab emptore per condicione indebiti repetere. l. 45. ff. de condit. indeb. aut etiam eo nomine contra eum age-re actione ex vendito. Lauterb. §. 12. in fine. quorum ratio est, quod sicut vendor ex hæreditate vendita sine speciali exceptione nihil commodi retinet, ita quoque ab eo avertendum damnum ex hæreditate proveniens. cit. l. 2. §. 9.

3. Quod vero ulterius attinet ad effectum hæreditatis venditæ respectu emptoris, juxta probabiliorem, (quam tenent Bartol. in l. re conjuncti. ff. de legat. num. 26. Jason. in l. 2. C. de partis num. 9. Salicet. in l. unic. C. quand. non petent. partes. num. 15. Decius ibid. in. 2. lectur. num. 43. Guttier. in repet. cit. l. unic. num. 60. Gomez. l. 1. var. c. 10. num. 44. Cujas. l. 12. obs. 3. Fachin. l. 10. controv. c. 3. Vasquius de jur. accresc. l. 3. §. 21. num. 65. & alii apud Castrop. loc. cit. num. 6. sis inherentem. item Lauterb. l. c. §. 9. id verissimum dicens) jus accrescendi (dum; v. g. Titius similis cum Cajo institutus hæres à Sempronio partem suam vendidit; qua venditione facta, Caius hæreditatem repudiavit aut alio modo defecit) regulariter non censetur venditum, sed est & manet apud venditorem Titium, & non transmittitur in emptorem. portio siquidem hæreditatis debita uni coharedum, eo repudiante illam, aut aliter deficiente cedit alteri coharedi, qui hæreditatem adiit. l. 9. ff. de suis & legi. hered. l. 31. & 53. ff. de acquir. vel omitt. hered. ubi qui semel ex aliqua parte hæres extitit, deficientium partes etiam invitus excipit &c. & sic semper jus accrescendi sequitur adeuntem hæreditatem, idque, etiam si ipse suam portionem alii præstiterit seu cesserit. l. 43. ff. ad SC. Trebell. jam vero parte hæreditatis vendita, licet vendor res & actiones, quæ ex portione vendita ad ipsum pervenerunt, cedere & tradere teneatur, ipsi tamen est & manet hæres. l. 4. §. fin. ff. si quis omitt. caus. test. & jus hæreditarium in alium transferre, emptore non habente portionem hæreditariam, sed

res hæreditarias singulares tanquam emptas pro certo pretio. Lauterb. cit. §. 9. & ex eo Muller. loc. cit. ib. 70. Lit. b. Ad hæc venditor eam tantum hæreditatis portionem vendidit, quanta ipse tempore contractus aditione quæsitam habuit, eaque tantum quæ huic portioni adhærent, & quæ ex hac portione vendita tempore contractus ad eum pervenerunt, præstare tenetur. Et consequenter venditio & inde contracta obligatio, præscindendo à speciali legis alicuius constitutione & contrahentium intentione, ad ea, quæ post venditionem eidem ratione alterius partis hæreditatis obvenerunt, extendenda non erit. Castrop. Muller. LL. cit. Lauterb. §. 10. ubi etiam addit, fore iniquissimum, venditorem, qui fortè sextam hæreditatis partem vendidit, pretiumque illius valori proportionatum accepit, potesta cogi pro eodem pretio adhuc aliam & fortè longè maiorem portionem, de qua contractus tempore non cogitavit, in emptorem transferre. Oppositorum nihilominus, nimirum jus accrescendi transmitti in emptorem, quod probabile censem Castrop. Tenent apud illum Bartol. Villalob. Curtius Jun. Duaren. & plures alii apud Muller. loc. cit. quorum argumenta proponit ac diluit Castrop. loc. cit. num. 7.

4. Effectus vero primarius emptionis & venditionis hæreditatis respectu emptoris est, quod licet is ex ea ius hæreditarii non consequatur, seu non fiat hæres & successor universalis Arg. l. 2. C. de hered. & act. vend. Lauterb. loc. cit. §. 14 neque etiam exinde ante cerum hæreditariarum consequatur earum dominium. l. qui tibi. & l. 6. C. eod. Donell. ibid. num. 1. Perez. num. 5. Castrop. loc. cit. num. 4. sicut illud sine ea ex privilegio l. cum heredes. ff. de acquir. possess. & l. hereditas. ff. de reg. Jur. transit in hæredem, utpote universalem successorem; attamen vicem hæredis obtinet. l. 2. §. 18. ff. de hered. & act. vend. & in effectu neque minus, neque plus juris habere debet, quam apud hæredem futurum esset. cit. l. 2. Lauterb. cit. §. 14. si quidem venditorem sibi obligatum & adversus eum actionem habet ad omnes res hæreditarias & actiones cedendas. cit. l. 2. §. 3. & 8. Donell. ad l. 4. C. eod. num. Lauterb. l. c. & §. 5.

Quæst. 271. Res propria emptoris an & qualiter eidem vendi possit?

R Esp. negativè, estque emptio & venditio illa ipso jure nulla, sive scienter, sive ignoranter facta. l. cum res. l. sua ff. & l. mater. C. de contrah. empt. De Lugo. de J. & J. d. 26. f. 2. num. 18. Lauterb. cit. tit. §. 22. cum rei, cuius dominium quis habet, dominus fieri amplius nequeat. ac proinde pretium, quod emptor ignorans solvit, repertit condicione indebiti; secus, si sciens solvit; cum tunc donasse presumatur. Lauterb. loc. cit. competit quoque ei actio de dolo malo contra emptorem dolii gnarum, ut idem cum Brunnen. cent. 2. decis. 88. si autem res pro parte tantum fuerit emptoris propria, emptio pro ea tantum parte est nulla. l. 18. ff. de contrahenda emption. Lauterb. loc. cit. Unde etiam validè quis emere poterit jus aliquod, quod alius in ejus re propria habet; v. g. usumfructum. l. 16. ff. cit. tit. aut etiam quod quis ad eam habet aut se habere prætendit. l. 34. ff. & l. 4. C. eod. aut etiam possessionem illius penes alium existentem. cit. l. 34. Brunnen. in l. cum res. num. 2. Perez. in C. cit. tit. num. 13.